

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-36/2012-6 - DGZR
Datum: [datum - avtomatsko - ne spreminjaj]

Na podlagi tretjega odstavka 23. člena Pravilnika o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 102/09 in 45/12) izdajam

---

**PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA PREDAVATELJEV IN MENTORJEV
S PODROČJA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	4
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM	4
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	5
14 VIDEZ LISTINE	5
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	6
B POSEBNI DEL	7
16 PREDMETNIK.....	7
17 KATALOG ZNANJA	8
18 KONČNA DOLOČBA	9

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja predavateljev in mentorjev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (v nadaljevanju program)

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

S Pravilnikom o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 102/2009 in 45/12) je opredeljena usposobljenost organizatorjev, predavateljev in inštruktorjev za izvajanje procesa usposabljanja v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje (v nadaljevanju ICZR).

Predavatelji, ki izvajajo usposabljanje v izobraževalnem centru morajo imeti ustrezno andragoško usposobljenost. Za izvajanje usposabljanja morajo imeti opravljen program temeljnega usposabljanja predavateljev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, na podlagi katerega pridobijo, skladno z določili pravilnika o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pooblastilo za delo kot predavatelji. V nadaljevanju pa se morajo vsaka tri leta udeležiti dopolnilnega andragoškega usposabljanja po tem programu. Če so predavatelji pridobili ustrezno andragoško usposobljenost oziroma dopolnilna znanje in veščine, primerljive temu programu, kje drugje, se jim na podlagi predloženega potrdila lahko prizna dopolnilna usposobljenost.

Ta program usposabljanja je namenjen tudi predavateljem in inštruktorjem, ki sodelujejo kot mentorji udeležencem usposabljanj na praktičnem delu v enoti oziroma v programih usposabljanja, po katerih udeleženci po končanem usposabljanju še niso usposobljeni za samostojno delo.

Prenova dosedanjega programa je nujna zaradi novega znanja in novih veščin, uvedbe novega modula za usposabljanje mentorjev ter uskladitve s pravilnikom o izobraževanju in usposabljanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter z metodologijo priprave izobraževalnih programov za zaščito, reševanje in pomoč.

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje po **modulu A** je namenjeno predavateljem, ki poučujejo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, **modul B** pa je namenjen mentorjem. Usposabljanje je namenjeno predvsem tistim predavateljem in mentorjem, ki poučujejo oziroma sodelujejo pri tem procesu v ICZR, ter tistim, ki usposabljujejo kadre s področja gasilstva na ravni prostovoljnih gasilskih društev, zvez in regij ter Gasilske zveze Slovenije.

4 CILJI PROGRAMA

Splošni cilj usposabljanja je, da se predavatelji andragoško izpopolnijo ter učinkovito pripravijo za izvedbo programov izobraževanja in usposabljanja.

Cilj programa je, da se udeleženci izpopolnijo za uporabo aktivnih učnih metod ter v komunikaciji in mentorstvu.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja osem pedagoških ur.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Preverjanje in ocenjevanje znanja potekata sproti med usposabljanjem. Znanje ocenjuje predavatelj. Ocena je sestavljena iz ocene aktivnosti udeležencev in njihovega samostojnega dela na usposabljanju. Ocenjuje se z dihonomno lestvico ocenjevanja: uspešno ali neuspešno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pogoj za vključitev v program je uspešno opravljeno usposabljanje po programu temeljnega usposabljanja predavateljev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma na drug način pridobljena predhodna ustrezna andragoška usposobljenost. Za ustrezno andragoško usposobljenost se prizna usposobljenost po programu, ki traja najmanj 17 pedagoških ur in z vsebinami: učne metode in oblike, učna načela, didaktična sredstva in učni objekti ter struktura učne ure.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predvideni pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Pogoj za dokončanje programa so uspešno opravljene vaje oziroma naloge, s katerimi udeleženci učno snov prenesejo na svoje poučevanje oziroma mentorstvo.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM

Udeleženec programa pridobi pooblastilo za nadaljnje izvajanje predavanj ali mentorskega dela v ICZR ali pri Gasilski zvezi Slovenije.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava RS za zaščito in reševanje ali Gasilska zveza Slovenije. Izvedba za Upravo RS za zaščito in reševanje poteka v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje, ki krije stroške usposabljanja.

Usposabljanje je organizirano v obliki delavnice, ki je razdeljena na teoretični in praktični del, sestavljata ga modula A in B.

Modula sta razdeljena na posamezne vsebinske sklope. Če se v posamezni skupini pokaže potreba po dodatnih vsebinah, jih lahko izvajalec vključi v usposabljanje oziroma posamezne vsebine glede na predznanje udeležencev izpusti.

Število udeležencev na usposabljanju je najmanj osem in največ 20.

Usposabljanje je lahko izvedeno kot multimedijško oziroma elektronsko izobraževanje.

Pri usposabljanju naj predavatelji uporabljajo učne metode in oblike dela: razlaga, prikaz, reševanje problemov, igre vlog, simulacije, praktične vaje in druge metode skladno s programom. Pri izbiri metod naj bo poudarek na aktivnih metodah učenja in poučevanja.

Plačo ter potne in namestitvene stroške krije ustanova, ki udeleženca napoti na usposabljanje, ali udeleženec sam.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Program omogoča, da se dopolnilna usposabljanja znotraj modulov lahko izvedejo tudi po posameznih vsebinskih sklopih.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Izvajalci programa morajo imeti praviloma univerzitetno izobrazbo s področja pedagogike, andragogike ali psihologije. Poznati morajo tudi delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14 VIDEZ LISTINE

Ob koncu usposabljanja udeleženec dobi potrdilo o uspešno opravljenem usposabljanju (z nazivom programa ter navedbo modula oziroma vsebinskega sklopa in datuma usposabljanja).

Udeleženec, ki se je udeležil usposabljanja, a ga ni uspešno opravil, dobi potrdilo o udeležbi.

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- dr. Andreja Lavrič, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Olga Andrejek, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Simona Oblak Zorko, Gasilska zveza Slovenije.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Modul A: Aktivne metode poučevanja in komunikacija v učnem procesu

Teme	Število pedagoških ur
1. Učne metode izobraževanja in usposabljanja: <ul style="list-style-type: none"> – vrste učnih metod, – faze učne ure.	2
2. Aktivne metode poučevanja: <ul style="list-style-type: none"> – učne metode: učenje z diskusijo, argumenti za in proti, nevihta možganov, »akvarij«, igre vlog, študije primerov, ekspertne skupine in drugo.	2
3. Komunikacija v učnem procesu: <ul style="list-style-type: none"> – prvine dobre komunikacije, – eno-, dvo- in večsmerna komunikacija, – vrste sporočil: besedna in nebesedna, – sporočila, usmerjena na osebo, in vedenje, – povratna informacija, – komunikacija glede na socialno vlogo.	2
4. Moteča komunikacija udeležencev	2
Skupaj:	8

Modul B: Mentorstvo

Teme	Število pedagoških ur
1. Opredelitev mentorstva: <ul style="list-style-type: none"> – definicije, potrebe in vrste mentorstva, – kompetence mentorja, – prvine dobrega mentorstva, – tipi mentorjev, osebnostne lastnosti in prepričanja o svoji vlogi, – vloga mentorja kot zgled profesionalnega ravnanja.	2
2. Odnos med mentorjem in udeležencem: <ul style="list-style-type: none"> – izobraževalni in komunikacijski odnos, – faze mentorstva.	2
3. Organizacija mentorskega procesa: <ul style="list-style-type: none"> – okolje za mentorstvo.	2
4. Spremljanje in ocenjevanje mentorskega procesa: <ul style="list-style-type: none"> – vrste ocenjevanja, – analiza mentorjevega dela.	2
Skupaj:	8

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja za predmet vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo razmerje med informativnimi in formativnimi cilji.

Modul A: Aktivne metode poučevanja in komunikacija v učnem procesu

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Učne metode in izobraževanja usposabljanja	<ul style="list-style-type: none"> – spozna uporabo metod poučevanja in jih loči med seboj glede na cilje poučevanja, – umesti učne metode glede na faze učne ure; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja ustrezne učne metode;
Aktivne metode poučevanja	<ul style="list-style-type: none"> – spozna aktivne metode poučevanja: učenje z diskusijo, argumenti za in proti, nevihta možganov, »akvarij«, igra vlog, študije primerov, ekspertne skupine in drugo, – spozna njihovo uporabo v posameznih fazah učne ure; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja različne učne metode, pri katerih so udeleženci aktivni;
Komunikacija v učnem procesu	<ul style="list-style-type: none"> – spozna prvine dobre komunikacije in vrste sporočil, – spozna eno-, dvo- in večsmerno komunikacijo, – spozna in loči sporočila, usmerjena na osebo, in vedenje, – spozna povratno informacijo v učnem procesu, – spozna komunikacijo glede na socialno vlogo; 	<ul style="list-style-type: none"> – v učnem procesu uporablja ustrezno besedno in nebesedno komunikacijo, – podaja ustrezno povratno komunikacijo;
Moteča komunikacija udeležencev	<ul style="list-style-type: none"> – spozna, kako uspešno komunicirati z motečimi udeleženci. 	<ul style="list-style-type: none"> – ustrezno se odzove glede na vrsto moteče komunikacije.

Modul B: Mentorstvo

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Oprelitev mentorstva	<ul style="list-style-type: none"> – spozna definicije, potrebe in vrste mentorstva, – spozna kompetence mentorja, – spozna prvine dobrega mentorstva, – spozna tipe mentorjev, osebnostne lastnosti in prepričanja o svoji vlogi, – spozna mentorja kot zgled profesionalnega ravnanja;	<ul style="list-style-type: none"> – opredeli specifične profesionalne kompetence mentorja v sistemu zaščite, reševanja in pomoči;
Odnos med mentorjem in udeležencem	<ul style="list-style-type: none"> – spozna odnos in faze mentorstva, – spozna izobraževalni in komunikacijski odnos;	<ul style="list-style-type: none"> – ustrezno komunicira z udeležencem;
Organizacija mentorskega procesa	<ul style="list-style-type: none"> – spozna organizacijo mentorskega procesa, – spozna okolje za mentorstvo;	<ul style="list-style-type: none"> – sodeluje pri zagotavljanju ustreznega okolja za udeležence (predpisi, delovne razmere itn.), – pripravi predlog programa dela na praksi;
Spremljanje in ocenjevanje mentorskega procesa	<ul style="list-style-type: none"> – spozna spremljanje in ocenjevanje mentorskega procesa, – spozna analiziranje mentorjevega dela.	<ul style="list-style-type: none"> – pripravi predlog spremljanja in ocenjevanja udeleženca.

18 KONČNA DOLOČBA

Program začne veljati z dnem podpisa.

S podpisom tega programa preneha veljati Program dopolnilnega usposabljanja za učitelje na področju zaščite in reševanja, številka 012-8/2006-58 z dne 3. 4. 2007.

Aleš Hojs
minister